

**Wyrok z dnia 20 maja 1994 r.
I PRN 23/94**

Przez określenie przejęcie mienia dotychczas zatrudniającego pracownika zakładu pracy z art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r., Nr 4, poz. 19 ze zm.) należy rozumieć każdą przewidzianą w obrocie prawnym, odpłatną i nieodpłatną, formę przejęcia składników tego mienia w całości lub części w faktyczne władanie nowego zakładu pracy.

Przewodniczący SSN: Antoni Filcek, Sędziowie SN: Andrzej Wróbel (sprawozdawca), Stefania Szymańska,

Sąd Najwyższy, przy udziale prokuratora Iwony Kaszczyszyn, po rozpoznaniu w dniu 20 maja 1994 r. sprawy z powództwa Lidii Sz. przeciwko Urzędowi Miejskiemu w Ł. o odprawę pieniężną, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Łańcucie z dnia 5 października 1993 r. [...],
z m i e n i ł zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.

U z a s a d n i e n i e

Powódka Lidia Sz., były mianowany pracownik Urzędu Miejskiego w Ł. domagała się na podstawie art. 13 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 21, poz. 124 ze zm.) oraz art. 8 i 17 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r., Nr 4, poz. 19 ze zm.) zwanej dalej "ustawą o zwolnieniach grupowych", zasądzenia od Burmistrza tego Miasta odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem z nią w dniu 20 sierpnia 1990 r. stosunku pracy na zasadzie porozumienia stron. Ponadto powódka podała, że rozwiązanie stosunku pracy podyktowane zostało reorganizacją administracji państwowej i podziałem kompetencji między administrację rządową a samorządową oraz powołała się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 1991 r., I PZP 28/91.

Strona pozwana, którą w świetle art. 1 wyżej powołanej ustawy o pracownikach samorządowych w związku z art. 3 k.p. nie jest Burmistrz Miasta Ł., lecz Urząd Miejski w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa, ponieważ w świetle art. 8 ust. 2 ustawy o zwolnieniach grupowych, powódce nie przysługuje odprawa, gdyż powódka zgodziła się na zatrudnienie w Urzędzie Rejonowym w Rz. (Ośrodek w Ł.), który [...] przejął od Urzędu Miasta Ł. znaczną część jego mienia na swoje potrzeby. [...]

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Łańcucie wyrokiem z dnia 5 października 1993 r. [...] uwzględnił powództwo, i zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki 2.481.590 zł z ustawowymi odsetkami od 1 września 1993 r, powołując się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku na art. 8 ustawy o zwolnieniach grupowych i na uchwałę Sądu

Najwyższego z dnia 3 lipca 1991 r., I PZP 28/91 (P.i Z.S. 1992 nr 2 s. 55), zgodnie z którą powódce jako mianowanemu pracownikowi samorządowemu, z którym przed dniem 1 października 1990 r. nie nawiązano nowego stosunku pracy i z którym został rozwiązany stosunek pracy na mocy "porozumienia stron" przed dniem 31 grudnia 1990 r. przysługuje odprawa pieniężna na podstawie art. 8 i 17 ustawy o zwolnieniach grupowych w związku ze zmianami organizacyjnymi, o których mowa w art. 1 ust. 1 tej ustawy.

Powyższy wyrok został zaskarżony rewizją nadzwyczajną Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 kwietnia 1994 r. wniesioną na skutek podania pozwanego Urzędu i w jego interesie. Rewidujący zarzucił temu wyrokowi rażące naruszenie art. 368 pkt 1 i 3 k.p.c. i art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy o zwolnieniach grupowych oraz naruszenie interesu Rzeczypospolitej Polskiej i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa lub o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu - Sądowi Pracy w Łąncucie do ponownego rozpoznania. Skarżący zarzuca Sądowi nierozpoznanie sprawy w świetle art. 8 ust. 3 pkt 2 o zwolnieniach grupowych w brzmieniu nadanym mu przez art. 50 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298), obowiązującego od dnia 1 sierpnia 1990 r., a więc już w chwili rozwiązania stosunku pracy z powódką. Powołany wyżej przepis wyłącza stosowanie ustawy do osób, które do dnia rozwiązania stosunku pracy przyjęły propozycję zatrudnienia w zakładzie pracy powstałym w wyniku przejęcia w całości lub w części mienia dotychczas zatrudniającego ich zakładu. Ponieważ bezsporne jest, że powódka zwróciła się do strony pozwanej o rozwiązanie stosunku pracy za porozumieniem stron w związku z przyjęciem propozycji zatrudnienia jej w Urzędzie Rejonowym, należało rozważyć sprawę pod kątem spełnienia drugiej przesłanki wymienionej w art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy o zwolnieniach grupowych, a mianowicie, czy powstanie Urzędu Rejonowego nastąpiło z przejęciem części mienia Urzędu Miasta Ł. Pomimo twierdzeń strony pozwanej, że taka właśnie sytuacja zachodzi w sprawie, Sąd nie podjął się wyjaśnienia tej kwestii, przez co - zdaniem rewidującego - rażąco naruszył powołane w [...] rewizji nadzwyczajnej przepisy prawa materialnego i procesowego oraz naruszył interes Rzeczypospolitej Polskiej, w który godzi bezpodstawne obciążenie budżetu Miasta nienależnymi zobowiązaniami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Trafny jest zarzut skarżącego, że Sąd Rejonowy w Łąncucie ograniczył się do rozpatrzenia sprawy pod kątem pozytywnych przesłanek zastosowania art. 8 ustawy o zwolnieniach grupowych wymienionych w ust. 1 i 2 tego artykułu w związku z art. 1 ust. 1, art. 11 i art. 17 tej ustawy, których istnienia zarówno strona pozwana w odpowiedzi na pozew i powódka w odpowiedzi na rewizję nadzwyczajną, jak też skarżący w rewizji nadzwyczajnej nie kwestionują. Sąd nie zbadał natomiast negatywnych przesłanek pozbawiających pracownika wynikającego z powyższych przepisów prawa do odprawy pieniężnej, określonych w art. 8 ust. 3 pkt 2 powyższej ustawy. Zgodnie z tym przepisem odprawa pieniężna nie przysługuje pracownikowi, który do dnia rozwiązania stosunku pracy przyjął propozycję zatrudnienia w zakładzie przejmującym w całości lub w części mienie dotychczas zatrudniającego go zakładu albo w zakładzie pracy powstałym w wyniku takiego przejęcia. Jak wynika z akt osobowych powódki, przed

rozwiązaniem z dniem 26 sierpnia 1990 r. stosunku pracy w Urzędzie Miejskim w Ł., powódka wyraziła pisemną zgodę na podjęcie pracy w Urzędzie Rejonowym w Rz.-Zamiejskowy Referat Komunikacji w Ł. W związku z tym po rozwiązaniu z powódką stosunku pracy w Urzędzie Miejskim w Ł. za porozumieniem stron, Kierownik Urzędu Rejonowego w Rz. w dniu 27 sierpnia 1990 r. mianował powódkę na stanowisko inspektora rejonowego w tym urzędzie. Należy zatem stwierdzić, że powódka przyjęła propozycję zatrudnienia w nowym zakładzie pracy (wyrok SN z dnia 22 lutego 1994 r., I PRN 5/94), a zatem w sprawie będzie miał zastosowanie art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy o zwolnieniach grupowych, o ile spełniona została dalsza przesłanka wymieniona w tym przepisie, a mianowicie przejęcie przez Urząd Rejonowy w Rz. części mienia Urzędu Miejskiego w Ł.

Z załączonego do odpowiedzi strony powodowej na rewizję nadzwyczajną odpisu pisma Kierownika Urzędu Rejonowego w Rz. z dnia 9 maja 1994 r. [...] wynika, że mienie, w tym przedmioty i sprzęt, będące własnością Urzędu Miejskiego w Ł. jest faktycznie użytkowane przez Urząd Rejonowy w Rz.-Zamiejskowy Referat Komunikacji w Ł. i nie zostało do tego dnia "formalnie" przekazane do Urzędu Rejonowego w Rz. Faktu tego nie kwestionuje również pełnomocnik powódki, który w odpowiedzi na rewizję nadzwyczajną stwierdza m.in., że za cały obiekt zajmowany przez Urząd Rejonowy w Rz. na Referat Zamiejskowy Komunikacji w Ł. płacony jest czynsz na konto Urzędu Miejskiego w Ł. Należy zatem stwierdzić, że w powyższych okolicznościach doszło do przejęcia części mienia Urzędu Miejskiego w Ł. przez Urząd Rejonowy w Rz., co wypełnia dyspozycję art. 8 ust. 3 pkt 2 ustawy o zwolnieniach grupowych. Pod pojęciem "przejęcie mienia" w rozumieniu powyższego przepisu ustawy należy bowiem rozumieć każdą, przewidzianą w obrocie prawnym, formę przejęcia składników tego mienia w całości lub w części w faktyczne władanie zakładu pracy, zarówno odpłatną, jak i nieodpłatną (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 1992 r., I PZP 45/91, OSN 1992 z. 7-8 poz. 117).

Rewizja nadzwyczajna podlega uwzględnieniu mimo przekroczenia sześciomiesięcznego terminu do jej wniesienia, bowiem zaskarżony wyrok narusza także interes Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż jego skutkiem jest nie znajdujące oparcia w przepisach prawa obciążenie budżetu miasta nienależnymi zobowiązaniami (art. 421 § 2 k.p.c.).

Mając na uwadze powyższe okoliczności i na podstawie art. 422 § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====